goniec codzienny

Wilno
WTOREK
14 kwietnia 1942 r.
Nr. 227
Cena w Wilnie 5 fen.

WYSOKIE STRATY SOWIECKIE W LAPONII

Niemiecka zmotoryzowana dywizja piechoty w ataku. — Bomby na Murmańsk. — Zestrzelono 24 samoloty brytyjskie

Z Kwatery Głównej Führera, 12 kwietnia.

Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych podaje:

Na półwyspie Kercz załamały się znowu ataki nieprzyjacielskich mocniejszych sił popierane przez czołgi i lotnictwo. Zniszczono dalsze 14 czołgów.

Niemieckie samoloty bojowe zaatakowały urządzenia portowe na wybrzeżu Kaukazkim oraz uszkodziły bombami wielki sowiecki statek pasażerski.

Na środkowym i północnym odcinku frontu Wschodniego nieprzyjaciel ponowił w poszczególnych miejscach swoje bezskuteczne ataki.

W północnej części morza polarnego samoloty bojowe zaatakowały ubezpieczoną nieprzyjacielską karawanę statków oraz zapaliły dwa statki handlowe. Jeden dalszy okręt został uszkodzony przez bomby.

W Afryce północnej ożywiona działalność artyleryjska oraz wywiadowcza. Ciężkie oraz lekkie samoloty bojowe zaatakowały skutecznie w Marmarice połączenia na tyłach Brytyjczyków. Ochraniające myśliwce zestrzeliły w walkach powietrznych 6 nieprzyjacielskich samolotów.

Podczas ataków lotnictwa przeciwko wojennym urządzeniom wyspy Malta trafiono wielokrotnie bombami w znajdujący się w doku brytyjski kontrtorpedowiec. Myśliwce niemieckie zestrzeliły w walkach powietrznych nad wyspą 13 brytyjskich samolotów.

Kapral Schultz z pewnego oddziału broni SS w dniu 5-ym kwietnia zdobył sam ufortyfikowaną placówkę wroga, zniszczył obsadę i mimo mocnego ognia wysadził w powietrze nieprzyjacielski czołg najnowszej konstrukcji.

Z Kwatery Głównej Führera, 13 kwietnia.

Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych podaje:

Na półwyspie Kercz nieprzyjaciel po ostatnich ciężkich stratach dnia poprzedniego atakował na poszczególnych odcinkach słabszymi siłami. Wszystkie ataki zostały odparte.

Na innych odcinkach frontu wschodniego odbito pojedyńcze ataki silniejszych grup nieprzyjaciela.

Podczas niespodziewanego ataku jednego z niemieckich oddziałów zmotoryzowanej piechoty nieprzyjaciel stracił 650 jeńców, 1,000 zabitych, 3 auta pancerne oraz 40 karabinów maszynowych.

Na środkowym odcinku frontu wschodniego zespoły samolotów szturmowych i myśliwskich wspierały operacje armii ze szczególnym skutkiem.

W Laponii nieprzyjaciel poniósł duże krwawe straty w ostatnich dniach podczas nieudanych ataków sił wywiadowczych.

Samoloty bojowe zaatakowały z dobrym skutkiem urządzenia portowe Murmańska.

W północnej Afryce obustronna działalność artylerii i oddziałów wywiadowczych. Zgromadzenia brytyjskich pojazdów mechanicznych zostały skutecznie zbombardowane.

Podczas prowadzonych w dalszym ciągu ataków w ciągu dnia i nocy na wojskowe urządzenia i lotniska na wyspie Malta spowodowano nowe uszkodzenia.

Niemieckie myśliwce i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły w ciągu dnia nad Kanałem, u północnych wybrzeży Niemiec oraz u wybrzeży Norwegii 15 nieprzyjacielskich samolotów.

Brytyjskie bombowce zaatakowały ostatniej nocy zachodnie Niemcy. Ludność cywilna doznała pewnych strat w zabitych i rannych. Artyleria przeciwlotnicza i nocne myśliwce zestrzeliły 9 atakujących samolotów.

Major Haase, dowódca pewnego batalionu saperów, szczególnie odznaczył się wraz ze swoją grupą bojową podczas tygodniami trwającej zwycięskiej obrony jednego z punktów oporu.

Pewien zespół myśliwców, działający na Zachodzie, osiągnął w dniu wczorajszym swoje 1000-ne zwycięstwo powietrzne.

Cripps odjeżdża

Angielsko-amerykańska próba pozyskania Indyj nie udała się

AMSTERDAM. (DNB). Główna rezolucja wydziału wykonawczego Narodowo - hinduskiego Kongresu, którą ogłoszono w niedzielę, głosi, jak donosi służba prasowa z Delhi, że wydział nie może przyjąć propozycyj brytyjskiego gabinetu wojennego.

SZTOKHOLM. (DNB). W sobotę przed południem Reuter wydał następujący komunikat specjalny z New Delhi:

Cripps oznajmił: „W poniedziałek przed południem opuszczam New-Delhi udając się w podróż powrotną".

W dalszym ciągu komunikat specjalny powiada:

„Cripps oświadczył, że zmuszony jest zawiadomić rząd brytyjski, iż „propozycje tego rządu nie zostały przyjęte w takich rozmiarach, które by usprawiedliwiały wydanie przez rząd oświadczenia w formie nakreślonego planu".

Dalej ogłoszono komunikat północno-amerykańskiej służby prasowej: „Wczoraj wieczorem Nehru odrzucił propozycje Roosevelta w sprawie rozwiązania zagadnienia hinduskiego. Nehru oświadczył: „Prezydenta Roosevelta nie proszono o mieszanie się". Można z pewnością sądzić, że Anglia nie ponowi propozycyj.

SZTOKHOLM. (DNB). Jak donosi Reuter w specjalnym komunikacie, Cripps stwierdził w pewnym oświadczeniu, że Indiom pozostawiony będzie stary ustrój polityczny, dopóki nie znajdzie się ram dla ich nowej konstytucji.

Znaczenie i skutki ataków na Maltę

BERLIN. (DNB). Dziesięciogodzinny wielki atak na urządzenia wojskowe na wyspie Malta stanowi dzisiaj główny temat prasy. Prawie wszystkie gazety stwierdzają, że ciężkie ataki lotnicze na urządzenia wojskowe wyspy Malta osiągnęły we wtorek punkt kulminacyjny, był to atak, jakiego Malta w dotychczas prowadzonej wojnie nie przeżyła. W związku z tym „Berliner Börsenzeitung" pisze: „Trwające od tygodni, stale przybierające na sile ataki lotnicze na Maltę stanowią w obecnym stanie rzeczy jedyną i przy tym bardzo skuteczną możliwość unicestwiania angielskiej działalności niepokojącej i ataków z tej twierdzy morskiej. Stąd i brytyjskie eskadry lotnicze mogły niepokoić w szerokim promieniu Sycylię i południową Italię jak również północną Afrykę, oraz patrolować środkową część Morza Śródziemnego. Dlatego dla mocarstw Osi jest rzeczą ważną by wykluczyć Maltę jako czynnik niepokojący i znaczenie jej ograniczyć do najmniejszych możliwie rozmiarów. Temu celowi służą nieprzerwane ataki. Unieruchomiły one od razu znajdujące się na Malcie oddziały brytyjskiego lotnictwa, rozpędziły ciężkie siły morskie z portów grupy wysp, niszczą one siłę oporu twierdzy, ułatwiają wysyłanie niemiecko-włoskich posiłków do Afryki północnej i utrudniają równocześnie zaopatrywanie walczących w północnej Afryce oddziałów nieprzyjacielskich. Trwałe bombardowanie Malty ma cel dalszy, uderza ono w życiowy nerw Wielkiej Brytanii".

„Zwölf-Uhr-Blatt" pisze: „Unieruchomienie stacjonowanych na Malcie eskadr lotniczych, przepędzenie większych brytyjskich jednostek morskich, osłabienie siły oporu tej twierdzy — oto rezultaty, które oddziałały już na stosunek sił na Morzu Śródziemnym i które wywrą jeszcze swój skutek na front północno-afrykański".

Decydują się ważne sprawy...

Podczas teraźniejszej wojny każda Wielkanoc była okresem, w którym dojrzewały ważne wydarzenia, przygotowywane w ciągu długich miesięcy zimowych. Wprawdzie trudno je było przewidzieć w 1940 i 1941 roku, niemniej, patrząc później retrospektywnie na przebieg wydarzeń, można było stwierdzić, że dojrzały one właśnie w okresie Wielkanocnym.

I tak wstrzymanie urlopów w angielskim korpusie ekspedycyjnym 18 marca 1940, spotkanie Wodza Niemiec z Duce tego samego dnia i ustąpienie rządu Daladiera 20 marca wskazywało na to, że nastąpią ważne wydarzenia. I rzeczywiście, rozpoczęła się później kampania w Norwegii i kampania na zachodzie. Tak samo zapowiedź Stalina przed Wielkanocą 1941 r. udzielenia pomocy b. Jugosławii wskazywało, że Moskwa nie ma zamiaru dotrzymać umowy, zawartej z Niemcami i szukała okazji do zaatakowania Niemiec i Europy.

Także w bieżącym roku wzrok próbuje przebić nieprzeniknione chmury przyszłości. Polityczne i wojskowe główne fronty roku 1942 zasnute są mgłą. Jednakże huk bitew, które przed rokiem staczano w Serbii, jest obecnie mniejszy. Pierwsze promienie wiosennego słońca nie zmieniły jednostajności komunikatów ze wschodniego frontu. Silne grupy przeciwnika i nadal uderzają z niezrozumiałym uporem o ustabilizowane niemieckie linie. Lecz u drzwi stoi okres, który zawsze był najlepszym przyjacielem niemieckiego żołnierza i pomocnikiem wielkich zwycięstw — lato. Niemieckie armie wschodnie czekają go z pełną ufnością. Na rozległych nizinach rosyjskiej ziemi rozstrzygną się wcześniej, czy później losy na całe stulecia.

Na rozległych obszarach siedmiu mórz światowych żniwo niemieckie dojrzało wcześniej, niż na niegościnnych obszarach wschodnich. Nigdy przedtym nie tonęły tak szybko i nieustannie jak obecnie angielskie i amerykańskie statki-cysterny oraz statki handlowe — te wykładniki anglosaskiej potęgi. Rozpaczliwa brytyjska impreza z St. Nazaire jest najlepszym dowodem skuteczności tej walki na morzu. Ten zamach na kontynent dowodzi, jak bezskuteczne są próby powstrzymania rozpoczętej akcji przeciwko wrogom Niemiec; tak samo i brytyjska ofensywa powietrzna przeciwko osiedlom francuskich robotników oraz pomnikom niemieckiej kultury nie wpłynie trwale na niemiecką siłę uderzeniową na wschodzie.

Na olbrzymich przestrzeniach Pacyfiku płonący gwałtownie pożar wojny w pierwszych miesiącach zmienił się w nieco mniejszą, choć niemniej gwałtowną pożogę. Walki rozwijają się tam w kierunku południowym i zachodnim, a niezmorzeni żołnierze cesarza prą planowo przez dziewicze puszcze Nowej Gwinei i bezdroża Burmy, do Australii i Indii, gdzie jutro mogą rozgorzeć walki. W Indiach rozstrzygnie się los 400 milionowej masy, a przebiegły Cripps czyni tam wszelkie wysiłki, by nie dopuścić do wymknięcia się z rąk Anglii tej „perły" imperium. A zdenerwowanie w Australii najlepiej charakteryzuje wycofanie do tego kraju wszystkich australijskich korpusów ekspedycyjnych.

Z kroniki wojny lat 1940 — 1941 można obecnie wyczytać, jak niezmiernie doniosłym dla ogólnego rozwoju sytuacji wojennej było wydarzenie, wydające się pierwotnie mało znaczącym. Przyszłość pokaże, które z politycznych i wojskowych posunięć, które obecnie zdają się być bez szczególnego znaczenia, wpłynie decydująco na przebieg wojny. Czy odwiedziny bułgarskiego króla u Wodza Niemiec, czy też marsz bolszewików w Iranie i w kierunku Azji Mniejszej.

G. Hinze („P.Z." — skrót).

Brat Cripps'a...

GENEWA. (DNB). Komunikat „Daily Express" donosi, że brat sir Stafforda Cripps'a major L. H. Cripps, zdecydował poświęcić się polityce i będzie zabiegał o mandat jako kandydat niezależny przy najbliższych wyborach do izby gmin w Wallasey (Cheshire). Major Cripps oświadczył, że w razie wybrania go do parlamentu, będzie wszelkimi sposobami popierał politykę uprawianą przez jego brata. W szczególności zamierza on starać się o to, by Anglia poznała popełnione błędy, wyciągnęła z nich naukę i by w przyszłości nie uprawiała więcej strusiej polityki. Nie zadowoli się on urzędowymi sprostowaniami, jeśli będzie wiedział dokładnie, że krytyka jest usprawiedliwiona.

Tak jak o Australii?

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska służba prasowa z New Delhi donosi, że przedłożona przez Cripps'a nowa formuła w odniesieniu do zagadnienia obrony przewiduje, jak powiadają, dla Indii stosunek, który „zbliża się do stanowiska Australii, gdzie Mac Arthur jest głównodowodzącym, a minister spraw wojskowych Forde posiada pełnomocnictwa i odpowiedzialność w specjalnym i dokładnie określonym zakresie".

Udaremniony sabotaż

BUDAPESZT. „MIT" podaje, że nieprzyjacielscy agenci starali się dokonać na dużą skalę sabotażu, do którego poczynili już wszelkie przygotowania. Próbę udaremniono, uczestników zdołano zaaresztować.

Wojna w Azji

TOKIO. (DNB). Domei donosi z frontu na półwyspie Balanga, że Japończycy posuwają się nadal w kierunku na południe. Lotnictwo kontynuowało swoje ataki na wyspę Corregidor. Równocześnie marynarka japońska przeszkadzała okrętom nieprzyjacielskim w opuszczeniu wyspy. W czasie ścigania cofającego się wzdłuż wschodniego wybrzeża przeciwnika zajęto ważne strategicznie miasto Cabcaben, leżące u wejścia do zatoki Manilskiej. Kilka tysięcy żołnierzy nieprzyjacielskich, otoczonych w rejonie Limai i Lamao, znajduje się pod stałym ogniem ataków lotniczych. Inne nieprzyjacielskie jednostki wycofują się na Mariveles, do ostatniego ważnego miejsca na południowym cyplu półwyspu. Tam jak i w Cochinca przeciwnik czyni przygotowania do ucieczki na umocnioną wyspę Corregidor. Ostateczna bitwa na Bataan zbliża się szybko do końca.

GENEWA. (DNB). Podczas gdy radio amerykańskie nazwało dzień wczorajszy dniem wielkiej żałoby z powodu klęski wojsk amerykańskich na półwyspie Bataan i oświadczyło, że prasa codzienna Stanów Zjednoczonych ukazuje się w żałobnej obwódce, „Daily Sketch" pisze, że Amerykanie północni od lat uważali Bataan za ostatni punkt oporu w wypadku, gdyby zaszła konieczność ewakuowania reszty Filipin pod naciskiem ataku Japończyków. Obecnie jednak Bataan dostał się w ręce nieprzyjaciela. W związku z tym „Daily Sketch" donosi, że Mac Arthur miał być „głęboko wzruszony", gdy mu szef jego sztabu generalnego zakomunikował wiadomość o upadku Bataan.

SZTOKHOLM. (DNB). Według komunikatu londyńskiego, podanego przez „Dagens Nyheter", sytuację w Burmie uważa się za nader krytyczną, zwłaszcza, że stosunki tamtejsze charakteryzuje kompletny brak lotnictwa aliantów. „Economist" pisze w niedzielę Wielkiej Nocy: „Gra o wielką idzie stawkę, jeśli wolne Chiny odcięte zostaną od Indyj i Australii i od Stanów Zjednoczonych, Japonia uzyskała całkowitą swobodę ruchów w Azji Wschodniej".

BERNO. (DNB). „Exchange Telegraph" donosi z Kalkuty: Podczas kiedy wielu Hindusów z Burmy wciąż jeszcze przebywa do Kalkuty, rozpoczęła się już odpowiednio do planów rządu ewakuacja części ludności cywilnej. Przypuszczalnie dotychczas opuściło już miasto 600000 osób.

Kongres prasowy w Wenecji

MADRYT. (DNB). Madryckie gazety wieczorne „Informaciones" i „Alkazar" poświęcają kongresowi prasowemu w Wenecji wiele miejsca na swoich głównych stronicach. „Informaciones" pisze: „Pióro europejskich dziennikarzy stało się skuteczną bronią w walce z bolszewizmem. Nowego dziennikarza można poznać po tym, że gotów on jest każdej chwili ofiarować swe życie za wielkie ideały swego narodu". „Alkazar" nazywa prasę „oddziałem szturmowym narodu", kroczącym przed swoim narodem.

MADRYT. (DNB). Dyrektorzy gazet madryckich „Informaciones" i „Alkazar" oraz dyrektor radia narodowego, którzy uczestniczyli w europejskim kongresie prasowym w Wenecji zostali przed swoim odjazdem przyjęci przez hiszpańskiego ministra spraw zagranicznych.

Podróż generała Oshima

BUKARESZT, (DNB). Generał Oshima, japoński ambasador w Berlinie, który zatrzymał się na krótko w Bukareszcie, oświadczył przedstawicielom prasy, że podróż jego do krajów europejskich posiada charakter prywatny i że nie przyświecają jej żadne cele polityczne. Podróż ta ma się tylko przyczynić do pogłębienia jego poglądów i znajomości tych tak ważnych dla polityki mocarstw paktu trzech krajów. Może on z radością stwierdzić, że nowoczesny rozwój Rumunii i potężniejące siły kraju zrobiły na nim bardzo silne wrażenie.

Ambasador Oshima wyraził swoje przekonanie, że walka mocarstw sprzymierzonych w pakcie trzech i ich sprzymierzeńców o nowy porządek świata doprowadzi do ostatecznego zwycięstwa, które sprowadzi również lepsze rozwiązanie problemów gospodarczych. Następnie oznajmił generał Oshima, że z Bukaresztu uda się do Sofii, a stamtąd do Aten.

Teheran i Ankara

STAMBUL. Nikt, kto nie pracuje na decydującym stanowisku w oddziale sowieckiego sztabu generalnego dla Bliskiego Wschodu, nie wie, gdzie się obecnie znajdują wojska sowieckie. Angielscy sztabowcy w Iranie, których obowiązkiem jest przedkładanie sprawozdań przełożonym, nie mogą nic powiedzieć na ten temat. Zresztą dla osądzenia politycznej sytuacji wiadomości te nie mają decydującego znaczenia. Ważniejszą jest rzeczą przekroczenie przez wojska sowieckie linii demarkacyjnej, ustalonej w sowiecko-irańskiej umowie, oraz marsz oddziałów sowieckich na południe.

Dla moskiewskiego sztabu generalnego marsz ten nie stanowi na razie specjalnego zagadnienia. Nie należy się spodziewać by Anglia stawiała opór, albowiem nie jest w stanie go stawiać choć ważne dla Anglii punkty zostały obsadzone, zaś dla sowieckiego sztabu generalnego ruchy bolszewickich wojsk są tylko przegrupowaniem rozmieszczonych w głąb rezerw armii rosyjskiej, przeznaczonej do obrony Kaukazu. Ze względu na konieczność utrzymania sprawności bojowej jest dla Związku Sowieckiego może nawet korzystne, że rezerwy są pod względem wojskowym zatrudnione nie ponosząc na razie poważniejszych strat w ludziach i materiale; wojska te nie demoralizują się na kwaterach rezerwowych i przygotowują się do swych właściwych zadań operacyjnych na niemiecko-rosyjskim froncie, a przygotowanie rezerw jest niezwykle ważne we współczesnej wojnie. W dodatku zagarnia się to, co jeszcze do niedawna uważano za własność angielskiego sprzymierzeńca. Czyż to nie jego wina, jeśli, po załamaniu się w Azji Wschodniej, żądania swoje może poprzeć tylko prawnymi formułkami, nad którymi Moskwa przechodzi od porządku dziennego?

Najważniejszą więc sprawą jest w chwili obecnej przekroczenie linii demarkacyjnej i marsz rosyjskich kolumn na południe. W najbliższych zaś dniach będzie decydującym, czy część sowieckich sił zrobi zwrot na zachód i pójdzie wprost na Mosul *), przy czym Mosul może być nietylko celem, ale i punktem wyjścia nowej akcji. Zadecyduje o tym wyłącznie Moskwa, o ile już nie zadecydowała, albowiem Londyn nie jest w stanie wpłynąć na kierunek sowieckiej akcji na Bliskim Wschodzie, względnie decydować o nim. A jeśli sowiecka armia zrobi ten możliwy zwrot na zachód, wówczas układ sił na Bliskim Wschodzie będzie zupełnie inaczej wyglądał niż dotąd; dlatego też Ankara z napięciem śledzi rozwój wypadków na wschodnich granicach tureckich. Obserwuje je wprawdzie jako widz, który jednak jest wewnętrznie wzburzony.

Polityka Turcji od początku teraźniejszej wojny miała na uwadze jedną zasadę: państwo powinno, państwo musi pozostać poza wojną. Każdy odruch, każde słowo, każde działanie tureckich mężów stanu, bez względu na to, po czyjej stronie są ich sympatie, były i są nacechowane wyłącznie tą myślą. Nieustannie się podkreśla, że wszystkie układy z ostatnich lat, zawierane były tylko pod tym kątem widzenia. Pomimo, że przyjęto jako naczelną zasadę polityki niedopuszczenie do wplątania państwa do wojny, tureccy mężowie stanu dobrze się orientują, iż zobowiązania, wypływające z umów, wprawdzie mają duże znaczenie, ale nie stanowią o wszystkim. Co się stanie, jeśli angielską armię bliskowschodnią zastąpi całkowicie lub częściowo armia czerwona, która ma swoje własne strategiczne i polityczne cele? Czyż w tym wypadku neutralna Turcja będzie mogła spełniać funkcję osłony flanki? Czyż armia czerwona nie będzie chciała jej wyzyskać jako klin na obszarach, które już zaraziły i na które już przynajmniej częściowo przeniknęły? Takie refleksje z konieczności narzucają się w Ankarze z powodu rozwijających się na Bliskim Wschodzie wypadków. Tureccy mężowie stanu patrzą na marsz rosyjskich kolumn wzdłuż wschodnich granic swej ojczyzny z pozornym spokojem. Nie uzewnętrzniają swego wewnętrznego wzburzenia. „Będziemy zawsze gotowi do obrony. Jeśli nie da się uniknąć wojny, spełnimy swój patriotyczny obowiązek z honorem i godnością". Oto, co szczególnie podkreślił turecki prezydent w swojej ostatniej mowie, wygłoszonej w Smyrnie.

O-W.

*) Miasto w południowym Iraku nad rz. Tygrysem; w okolicy złoża ropy naftowej.

Japonia a Związek Sowiecki

„Stosunki między Japonią a Sowietami zostały ustalone w umowie z 13 kwietnia 1941 r.; oba państwa zobowiązują się zachować neutralność, o ile jeden z partnerów znalazłby się w stanie wojny z innym mocarstwem. Umowa ta obowiązuje także po przystąpieniu do wojny Rosji, jak również Japonii. Po 8 grudnia ub. roku Japonia nie miała powodu wypowiedzenia wojny Rosji, albowiem była poważnie zaangażowana na wschodzie i na południu. Jeszcze poważniejsze powody do utrzymania pokoju na Dalekim Wschodzie miała Rosja, gdyż armie syberyjskie zostały rzucone do walki, toczącej się u bram Moskwy. Sytuacja ta może się jednak zmienić wówczas, jeśli Sowiety, pod presją swych anglosaskich sprzymierzeńców, z tych czy innych względów będą uważały, że umowa nie obowiązuje. W tym kierunku działa żydowska propaganda; w dodatku Londyn i Waszyngton spodziewają się, iż przez utworzenie nowego frontu będzie można zatrzymać błyskawiczne posuwanie się Japończyków na Pacyfiku i na Oceanie Indyjskim. Ale, jak zwykle, przeciwnicy państw Osi spóźnili się. Kilka miesięcy temu, gdy Japonia była zajęta rozrywaniem „frontu okrążającego", wojna z Rosją mogła przeszkodzić jej planom operacyjnym. Lecz obecnie jest już zapóźno".

(„Regima Fascista", Rzym).

Ataki lotnicze na Japonię—prawie niemożliwe

TOKIO. (DNB). Rzecznik japońskiego ministerstwa marynarki, kapitan Hideo Hiraide, oświadczył w przemówieniu radiowym, że działania bojowe na wodach koło Ceylonu są tylko zapoczątkowaniem kampanii japońskiej zmierzającej do przepędzenia wpływów aliantów z Indii. Brytyjska flota indyjska otrzymała już obecnie druzgocący cios. Przechodząc do zagadnienia wspólnych zadań flot mocarstw sprzymierzonych w pakcie trzech, Hiraide wskazał na to, że tylko pozornie mogłoby się zdawać, że działania bojowe na Pacyfiku i na Atlantyku nie mają żadnego związku. W rzeczywistości wielkie trzy mocarstwa prowadzą w zwartym froncie wspólną walkę przeciwko aliantom na wschodzie i na zachodzie. W końcu rzecznik oznajmił narodowi japońskiemu, że ataki lotnicze na Japonię ze strony Stanów Zjednoczonych są z północy nadzwyczaj trudne, jeśli w ogóle nie niemożliwe. Duma Stanów Zjednoczonych, mianowicie ich bazy morskie i lotnicze na Pacyfiku zostały już w czasie wybuchu wojny zniszczone przez marynarkę japońską.

SZANGHAJ. (DNB). Według doniesienia z Canberry, australijskie koszta wojenne wzrastają gwałtownie. W marcu dzienne koszta wojenne były o 30 procent wyższe aniżeli w lutym i osiągnęły wysokość 1,1 miliona funtów szterlingów. 60 procent kosztów wojennych w marcu musiano pokryć pożyczkami.

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska służba prasowa donosi z Waszyngtonu, że minister wojny, Stimson, oznamił na konferencji prasowej, że wojska Wainwrighta na półwyspie Bataan wynosiły 36.853 żołnierzy, z których większa część została zabita albo wzięta do niewoli. Roosevelt upoważnił Winwrighta do powzięcia wszelkiej decyzji, jaką uzna za konieczną.

TOKIO. (DNB). „Tokio Asahi Schimbun" podaje następujące szczegóły w sprawie japońskich sukcesów na Oceanie Indyjskim: Nieprzyjaciel stracił 10 Spitfire'ów, 27 Hurricane'ów, jeden Defiant, dwa hydroplany, 10 samolotów torpedowych Swordfish i jeden samolot torpedowy Albatros. Z uszkodzonych okrętów 13 miało wielkość ponad 5000 ton. Strata 44 okrętów, które poniósł nieprzyjaciel w ciągu dwóch dni dowodzi, jak podkreśla gazeta, opanowania przez marynarkę japońską wszystkich dróg dowozowych na wodach koło Cejlonu. Gazeta donosi dalej, że marynarka brytyjska stara się wyposażyć wszystkie lotniskowce w Albatrosy w miejsce maszyn typu Swodrfish.

AMSTERDAM. (DNB). Według doniesień z Waszyngtonu departament marynarki oznajmił, że generał Wainwright przed upadkiem Bataan (Filipiny) zarządził zniszczenie amerykańskiego okrętu towarzyszącego łodziom podwodnym „Canopus", poławiacza min „Bittern", holownika „Napa" oraz suchego doku. Z usług tych okrętów i doku suchego korzystały oddziały armii i marynarki w pobliżu Corregidor i półwyspu Bataan, które to oddziały pod dowództwem generała Mac Arthura, a później generała-podporucznika Wainwrighta brały udział w obronie tych życiowo ważnych stanowisk u wejścia do zatoki Manilskiej.

AMSTERDAM. (DNB). Angielska służba prasowa donosi, że zarówno w czasie ataku na lotniskowiec „Hermes" jak również na krążowniki „Doretshire" i „Cornwall" Japończycy używali jedynie samolotów nurkujących, a wcale nie rzucili do walki samolotów torpedowych. Ataki zostały przeprowadzone w nader wielkich rozmiarach. Ogólnie przekonano się — głosi dalej brytyjski komunikat, — że sukcesy japońskie w najbardziej dobitny sposób dowiodły, iż samoloty nurkujące mogą być w wojnie morskiej nadzwyczaj skuteczne.

TOKIO. (DNB). Domei podaje następujący ogólny komunikat w sprawie walk na półwyspie Bataan: Kampania przeciwko półwyspowi Bataan rozpoczęła się u stóp wzgórzy Datib, po czym wojska japońskie zajęły 14 stycznia Abukay na wschodnim wybrzeżu półwyspu. Następnie zdobyto Olongapo i Maron na zachodnim wybrzeżu. 21 stycznia zajęto Ragak, strategicznie ważną bazę nieprzyjaciela na zachodnim wybrzeżu. Przez to przerwano jedyne połączenie nieprzyjaciela między wschodnim a zachodnim wybrzeżem Bataan. W lutym wzmocniona została ofensywa japońska na stanowiska nieprzyjacielskie dżungli półwyspu.

AMSTERDAM, (DNB). Brytyjska służba prasowa donosi, że samoloty japońskie bombardowały miasto Fulagi, urzędową siedzibę zarządu protektoratu nad wyspami Salomona

Wydawanie portretów Wodza Niemiec

20 kwietnia jest dniem urodzin Wodza Niemiec Adolfa Hitlera. Oddział propagandy Generalnego Komisarza w Kownie, filia w Wilnie, posiada w swej dyspozycji pewną liczbę portretów Wodza Niemiec, które to portrety, jak się dowiadujemy, mogą być wydane władzom urzędowym, przedsiębiorstwom i instytucjom wszelkiego rodzaju, jak również prywatnym kupcom. Portrety Wodza Niemiec wydawane są bezpłatnie. Portrety Wodza Niemiec otrzymać można w oddziale propagandy w Wilnie, Gedimino 16, pokój 3, II piętro.

— MAGISTRAT WILEŃSKI PRZYGOTOWUJE SIĘ DO OBCHODU URODZIN WODZA. Wileński zarząd miejski w chwili obecnej czyni specjalne przygotowania do uroczystości związanych z obchodem święta urodzin Wodza Naczelnego Wielkich Niemiec — Adolfa Hitlera, które przypadają w poniedziałek, 20 b. m.

Szereg specjalnie zaangażowanych artystów-malarzy czyni obecnie przygotowania, by w dniu święta wszystkie gmachy miejskie wyglądały okazale i odświętnie. (tt)

—oOo—

Zderzenie się okrętów

BUENOS AIRES. (DNB). Jak donosi waszyngtoński korespondent gazety „Nacion" w nocy na 10 kwietnia na wysokości Southpoint w pobliżu Norfolk statek argentyński „Brasil" zderzył się z parowcem Stanów Zjednoczonych „Modobeo Sprague". Okręt argentyński płynął z ładunkiem 7000 ton węgla. Należy uważać go za stracony, załogę podobno uratowano.

Standaryzowane suknie w USA

MADRYT. (DNB). Komisja dla spraw produkcji narodowej w Stanach Zjednoczonych zarządziła, jak donoszą z Nowego Jorku, by w przyszłości używano sukien damskich jedynie tylko według wzorów standaryzowanych. Przez to ma się zaoszczędzić rocznie sto milionów metrów wełny, bawełny i jedwabiu. Wszelkie ozdabianie sukien ma w przyszłości ustać.

WENECJA. (DNB). We czwartek wieczorem szef prasy Rzeszy, kierownik Rzeszy Dr. Dietrich, przybył jako gość honorowy na pierwszy kongres Związków Dziennikarzy Narodowych do Wenecji.

Pomoc dla Filipin niemożliwa

AMSTERDAM. (DNB). Według waszyngtońskiego komunikatu brytyjskiej służby prasowej minister wojny Stimson oznajmił na dzisiejszej konferencji prasowej, że od 11 stycznia czyniono próby przesłania wojskom amerykańskim materiału wojennego. Część tego materiału dotarła do Corregidor i Bataan, jednakowoż na każdy przybywający tam okręt ginęły dwa inne. Dlatego też obrońcy otrzymali wprawdzie dość amunicji, nie mieli jednak w dostatecznej ilości żywności.

„FRONT WITALNY"

BRNO. (DNB). Nowy ambasador amerykański w Kujbyszewie, William Stanley oświadczył, jak donosi stamtąd United Press, wobec przedstawicieli prasy, że wszytkie trudności, jakie powstają przy zaopatrywaniu Rosji muszą być pokonane, że Rosja stanowi „front witalny". Zapewnił on, że Ameryka uczyni wszystko, by pokonać trudności w dostarczeniu armiom rosyjskim potrzebnego materiału wojennego, podkreślił jednak w końcu tego zapewnienia, że pierwsze zadanie Stanów Zjednoczonych polega wszakże na zaopatrzeniu floty i innych wojsk na Pacyfiku.

Triumf medycyny Japońskiej

TOKIO. (DNB). Kierownik oddziału sanitarnego w ministerstwie wojny, Tsunekitschi Okada, podał do wiadomości godne uwagi szczegóły w sprawie osiągnięć japońskiej wiedzy lekarskiej w kampanii na południowo - zachodnim Pacyfiku. Podkreślił on, że wszystkie walki w krajach tropikalnych są również walkami przeciwko epidemiom i upałom, w których to zmaganiach armia japońska odniosła wielkie zwycięstwa. Dotychczas nie zdarzył się ani jeden wypadek dżumy ani cholery wśród wojsk japońskich, walczących w rejonach tropikalnych, a tylko dwa pro mille żołnierzy japońskich zachorowało na malarię. Podobnie pomyślne są rezultaty leczenia rannych, przez co odsetek wypadków śmiertelnych sprowadzono do możliwie najszczuplejszego minimum. Metody japońskiej chirurgii pozwalają na usuwanie z wielką precyzją ciał obcych z serca i z mózgu.

Policja N.-Jorku bierze łapówki

MADRYT. (DNB). Jak donoszą z Nowego Jorku, policja nowojorska stała się przedmiotem publicznego skandalu. Prokurator oskarżył 40 agentów policyjnych o branie łapówek od syndykatów zakazanych gier hazardowych. Syndykaty obracały kapitałem 100 milionów dolarów i posiadały wiele zakonspirowanych lokali gry, szczególnie w dzielnicy Brooklyn. Każdemu z oskarżonych agentów płaciły one za przemilczenie roczną łapówkę w wysokości miliona dolarów.

PARYŻ. (DNB). „Nie zawiera się przymierza z umarłym, a brytyjskie imperium światowe jest już tylko rozkładającym się trupem" — oświadczył Jacques Doriot, kierownik francuskiej partii narodowej, służący jako podporucznik we francuskim legionie ochotniczym na froncie wschodnim, podczas publicznego odczytu w Troyes. Ochotnicy francuscy, — powiedział dalej Doriot — „nie przebaczą nigdy zdrady i ociągającej się postawy pewnych kół oficjalnych". Francja musi powziąć decyzję i zdobyć sobie swoje miejsce w Europie. Nie można tolerować sytuacji w której dwa wielkie sąsiedzkie narody regularnie kilkakrotnie ze sobą walczyły w ciągu jednego wieku".

MADRYT. (DNB). W Columbii odbędą się 3 maja wybory prezydenta. Kandydatami są liberał Alfonso Lopez i popierany przez partię konserwatywną Carlos Arande Velez.

Ś. † P.

z Wawierowiczów Monika Żemejciowa

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Św. Sakramentami usnęła w Panu dnia 12-IV. r.b. w wieku lat 80. Wyprowadzenie zwłok do kaplicy na cmentarzu po-Bernardyńskim nastąpiło dnia 13-IV. r. b. Nabożeństwo żałobne w tejże kaplicy odbędzie się dnia 14-IV. r. b, o godz. 9 rano poczem nastąpi pogrzeb. O czym powiadamiają pogrążeni w głębokim smutku Córka, Syn, Synowa i Wnuk.

Nabożeństwo żałobne za duszę

ś. p. z Podhajskich

Stefanii Pawlikowskiej

zmarłej dn. 13-II-42 r. w maj. Malinowszczyzna odbędzie się dnia 15-IV-42 r. w kościele Św. Katarzyny o godz. 9-ej. O czem zawiadamia krewnych i znajomych RODZINA.

Ś. † P.

SOTER STRZECKI

emeryt P. K. P.

po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł 12-IV.1942 w wieku 62 l. Eksportacja zwłok odbędzie się z domu żałoby przy ulicy Vytenio (Archanielska) 20 na cmentarz Rossa 14-IV. o godz. 11. O czym zawiadamiają stroskane Żona i dzieci.

Za spokój duszy

ś. † p. **Aleksandra Zgorzelskiego**

zmarłego dnia 8 kwietnia r. b. w Wilnie, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Św. Jakuba dn. 15 kwietnia rb. o godzinie 10 rano. O czym zawiadkmiają krewnych i znajomych ŻONA I CÓRKA.

Ś. † P.

DIAKON AUGUSTYN PIÓRKO

Student Św. Teologji Seminarjum Duch. Rzym.-Kat. w Wilnie.

Opatrzony Św. Sakramentami, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł 13-IV.1942 w wieku lat 26. Eksportacja zwłok ze szpitala Zakaźnego na Zwierzyńcu do Kościoła Paraf. w Kalwarji odbędzie się dnia 14 kwietnia b. r. o godz. 14. Natomiast pogrzeb nastąpi w dniu 15 b. m. o godz. 10 w Kalwarji. O czem zawiadamia Krewnych i przyjaciół Zmarłego pogrążona w głębokim smutku Rodzina

W dziesiątą rocznicę śmierci

ś. † p. **Bolesława Aleksandrowicza**

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Jakuba we wtorek dnia 14-IV. 1942 r. o godz. 9 rano. O czym zawiadamia wszystkich krewnych i znajomych Żona

Dodatek Rolniczy „Gońca Codziennego“

Więcej jarzyn, buraków cukrowych i kartofli

Zasadnicze zagadnienia gospodarstwa wiejskiedo w Okręgu General. Litwy

Obecna wojna dotyczy nas wszystkich. Nie toleruje ona „spokojnych wysp“, otoczonych szalejącym pożarem, wysp, które by mogły prowadzić jednocześnie spokojny żywot. Byłoby fatalną pomyłką sądzić, że koło dziejów da się zawrócić i że cudem da się sprowadzić znowu to, co niegdyś było. Europa znajduje się właśnie przed nowymi faktami. Wszystkie zamieszkujące ją ludy muszą zmienić swój sposób myślenia, rozważyć i zastosować się do nowych idei.

Dotyczy to również życiowych spraw gospodarstwa Okręgu Generalnego, czy to będzie gospodarstwo wiejskie, czy to handel, banki czy też ubezpieczenia. Nowa organizacja na tym polu jest konieczna. Niemcy już od lat przestawiły swoją gospodarkę i to z takim skutkiem, że mogą przetrzymać wojnę i doprowadzić ją do zwycięskiego końca. Gospodarka wiejska Okręgu Generalnego musi być wciągnięta do wielkich zadań. Chodzi przecież o uwolnienie Europy od naszego wspólnego wroga — bolszewizmu. Żołnierz niemiecki spełnia codziennie z bronią w ręku i podczas największych mrozów, narażając swe życie, swój najwyższy obowiązek. Jego troską jest to, by czerwona zaraza nigdy już nie mogła napaść na narody europejskie. Pomny tej wielkiej ofiary włościanin Okręgu Generalnego Litwy jeszcze lepiej i intensywniej powinien uprawiać powierzoną mu ziemię, albowiem przywóz zza morza, na który to przywóz Europa była dotychczas w bardzo dużej mierze skazana, nie jest obecnie możliwy. Ta gęsto zaludniona część ziemi pozostawiona jest obecnie sama sobie i musi zwyciężyć mocarstwa szczodrze wyposażone w surowce i produkty żywnościowe. Rolnik niemiecki już od lat dostosował się do nowej sytuacji. Z niesłychanym fanatyzmem rozwinął on walkę produkcyjną, która też w swoich rezultatach przekroczyła wszystkie oczekiwania. Z początku trzeba było, Bóg wie jakie trudności pokonywać. Niektóre rzeczy wydawały się niemożliwe, a przecież rezultat dowiódł słuszności obranej drogi. Co dotychczas było hasłem jedynie dla wieśniaka niemieckiego, obecnie staje się hasłem dla całej Europy. Wojna przybrała ogromne rozmiary i nikt nie będzie mógł z niej się wyłączyć. Stąd też wezwanie do włościanina Okręgu Generalnego Litwy by dołożył wszelkich wysiłków w kierunku możliwie najszybszego przestawienia warsztatów pracy na tory nowych wymagań.

Zadania, które oczekują lud wiejski, są liczne, lecz nie wszystkie można całkowicie wykonać w ciągu jednego roku. Dla najbliższego roku rozstrzygające znaczenie będą miały następujące zagadnienia:

1. Wzmożenie uprawy roślin okopowych,
2. Przygotowanie właściwej gospodarczej paszy,
3. Powiększenie uprawnej powierzchni jarzyn,
4. Wzrost uprawy lnu,
5. Przeprowadzenie pilnych robót melioracyjnych,
6. Wzmożenie hodowli zwierząt.

Wzmożenie uprawy buraków cukrowych i kartofli jest wymagane ze względów zaopatrzeniowych, ażeby w przyszłości można było przyznać ludności większe racje cukru i jeszcze więcej kartofli. Poza tym doświadczenia uczynione w Niemczech pouczają, że okopowe dostarczają około trzy do czterech razy tyle materiałów odżywczych, co zboża, że w uprawie okopowych (w porównaniu ze zbożem i roślinami pastewnymi) znajdują się istotnie wyższe rezerwy zbiorów, że pewność zbiorów przy okopowych w stosunku do zbóż jarych jest większa, że wydajność gospodarstwa wiejskiego biegnie równolegle z rozszerzeniem i wzmożeniem uprawy roślin okopowych i że przy rozszerzeniu uprawy okopowych w gospodarstwie, prawie zawsze stwierdza się wzrost zbiorów zboża.

Brak makuchów i zawierającego białko miału dowiódł najlepiej, jak zależne jest gospodarstwo wiejskie na Litwie od dowozów produktów pastewnych. Już choćby tylko dla stworzenia własnej podstawy dla paszy, wymagane jest gwałtownie zwiększenie uprawy kartofli i buraków. Tylko w ten sposób uzyska się gwarancję, że przez przyszłą zimę bydło bezwzględnie się uchowa i że wzmocni się również w kraju hodowla tucznych świń, która to hodowla z gospodarczych punktów widzenia powinna być koniecznie utrzymana.

Wzmożenie uprawy jarzyn stanowi jedno z najpilniejszych zadań, jakie stawia się ludowi wiejskiemu. Dotychczasowe ilości jarzyn daleko nie wystarczają dla potrzeb ludności. Ustalone porcje mięsa i tłuszczu pociągają za sobą w sposób automatyczny silniejsze zużycie kartofli, przede wszystkim także i jarzyn. Wezwanie do uwzględnienia również w jaknajwiększej mierze przy uprawie roli jarzyn musi być usłyszane przez każdego rolnika. Używane będą wszelkie gatunki jarzyn, buraki ćwikłowe, kapusta wszelkiego rodzaju, marchew, rzepa itd. Obok tego bardziej aniżeli dotychczas należy zwracać uwagę na owoce z krzaków jagodowych. Dla fabrykacji soków i marmelady potrzebne będą wielkie ilości. Nie ma obawy, by wieśniak Generalnego Okręgu Litwy wyprodukował ich za wiele. Odkupi się od niego wszystko, nawet najmniejszą ilość.

Również uprawa lnu wymaga znacznego wzmożenia. Włókno jest ważnym surowcem dla fabrykacji towarów włókienniczych; bawełny ani wełny owczej nie można sprowadzać w dotychczasowych ilościach. Dlatego też na terenach, gdzie klimat i gleba sprzyjają uprawie lnu należy uczynić wszystko dla wzmożenia uprawy lnu. Zmniejszenie powierzchni uprawnej przyniosłoby szkodę uprawiającemu, ponieważ dostawca lnu będzie uprzywilejowany przy udzielaniu orderów na zakup.

Wszystkie czynniki, których ta sprawa dotyczy, poświęcają jak największą uwagę zagadnieniu melioracji. Niezależnie od niewyjaśnionych jeszcze ostatecznie zagadnień własności, należy natychmiast z nadejściem odpowiedniej pogody przystąpić do pracy. Gleba wymaga gwałtownie odwodnienia. Przyniesie ona wówczas wyższe plony. Stara litewska ustawa melioracyjna, którą unieważnili bolszewicy, zostanie znowu przywrócona, tak, że będzie i prawna podstawa do przeprowadzenia tej decydującej ważnej pracy.

Popieranie hodowli bydła zmierza przede wszystkim do zwiększenia rezultatów na polu mleczarstwa. Sprowadzenie dobrych rozpłodników, zdrowa hodowla, dobra opieka, nowy sposób karmienia itp. stanowią w tej dziedzinie szczególnie ważne zadania.

Jesteśmy przekonani, że włościaństwo Generalnego Okręgu Litwy nie pozostanie obojętne, lecz naodwrót bardzo szybko dostosuje się do nowych wymagań. Wypełnienie ich nie jest niemożliwością. Dobra wola i radosna chęć pracy stanowią już gwarancję urzeczywistnienia celu. Nigdy nic się nie uda gdy ktoś założywszy ręce czeka na pomoc innych. Własną pracą i własnym wysiłkiem dokonuje się wielkich czynów. Właśnie w Generalnym Okręgu Litwy są pokaźne rezerwy; czerpać z nich i właściwie używać — oto obowiązek każdego poszczególnego włościanina.

(„W. Z.“).

SIEW

Idę uprawnym zagonem
Po ziemi rozradowanej —
I sieję.
W płachcie rzuconej przez
ramię
Mam święte ziarno zbożowe —
Plonu nadzieję.
Co krok zataczam półkole
Twardą, spokojną prawicą
Bacznie i pilnie,
— wysnuwam między palcami
Chlebowy ziaren różaniec
Równo — niemylnie.
A słońce jest ponademną
I deszcz przelata smugami,
Wiatr ciepły wieje —
— Idę uprawnym zagonem
Po ziemi rozradowanej
— I sieję.

A. Z.

Tępienie wszy u bydła

Zdawien dawna stosują z dobrym skutkiem przeciwko wszom u bydła odwar marchwi. Naciera się nim sierść zawszonych zwierząt. Można także do tego celu użyć roztworu kreoliny, biorąc 30 dekagramów tego płynu na 10 litrów przegotowanej wody. Po tym dobrze jest smarować zawszone zwierzęta mieszaniną oleju lnianego i nafty. Zwykle jednorazowe smarowanie nie wystarczy, trzeba więc tę czynność powtarzać parokrotnie.

Co się dzieje w przyrodzie w m-cu kwietniu?

Zakwitają z drzew: wierzby, wiązy, jesiony, klony, topole, osika, niekiedy tarnina, a w lasach liściastych śledzienice, przylaszczki, zawilce, płucnice, pierwiosnki, piżmaczki, fiołki, wilcze łyko, jaskier, pszonka, sasanka, mniszek, na łąkach kwitną kaczeńce. Przylatują: podróżniczek (gajówka), słowik rdzawy, pokląskwa, białożytka, świstówka, kraska, pliszka żółta, świergotek łąkowy, pokrzewka, trzciniak, drozdówka, mucholówka, jaskółka, lelek (kozodój), dudek, kopciuszek, pleszka, drozd, kos, pustułka zwyczajna, bocian, czapla siwa, rybołów, orlik krzykliwy, kulczuk, turkawka rybitewka zwyczajna, bojownik, brodziec piskliwy, bąk większy, słewka rzeczna, kokoszka wodna, przepiórka, ortolan.

— TERMIN WPŁACANIA ZALICZKI NA PODATEK ROLNY JUŻ UPŁYNĄŁ. W związku z zapytaniami czytelników wyjaśniamy, że początkowo ustalony na dzień 1 maja b. r. termin wpłacania zaliczki na podatek rolny za rok 1941 został przesunięty na dzień 31 marca b. r. zarządzeniem Komisarza Generalnego Nr. 2 z dnia 19 stycznia b. r. Kto nie wpłacił zaliczki do dnia 1-go kwietnia, musi uczynić to obecnie, wpłacając należność z odsetkami karnymi.

Podatek rolny za rok 1942 zostanie ustalony w oddzielnym zarządzeniu, w którym będą również podane terminy jego wpłaty. (r)

W sprawie spisu świń

W myśl zarządzenia pana Komisarza dla Kraju Wschodniego z dnia 11 marca b. r., w gminach i miastach b. państwa litewskiego w czasie od 15 do 18 kwietnia odbędzie się spis świń. Spisu dokonają specjalnie do tego celu wyznaczeni funkcjonariusze. Rejestracja przeprowadzana jest w celach statystycznych, oraz dla potrzeb gospodarki narodowej.

W czasie spisywania w każdym gospodarstwie posiadającym świnie musi być obecna osoba, która by mogła udzielić spisującemu niezbędnych informacyj o ilości, wieku, płci świń.

Osoby przeprowadzające spis muszą posiadać odnośne zaświadczenia wystawione przez zarząd miejski w językach niemieckim i litewskim.

W wypadku pominięcia przez spisującego jakiegokolwiek gospodarstwa posiadającego świnie, posiadacz tego gospodarstwa lub jego zastępcy muszą nazajutrz zakomunikować o tym w Biurze statystycznym samorządu miasta Wilna (ulica Św. Magdaleny Nr. 4 m. 3) celem dostarczenia potrzebnych wiadomości.

Zaznaczamy, że po ukończeniu spisywania przeprowadzana będzie kontrola.

W wypadku odmowy udzielenia spisującemu potrzebnych informacyj, lub w wypadku podania wiadomości nie odpowiadających prawdzie, winni zostaną pociągnięci do surowej odpowiedzialności. (t)

Przysłowia na m-c kwiecień

Na św. Franciszka zielenią się łany i z zimowiska swego wracają bociany.

Na św. Wincenty — szczypie mróz w pięty.

Deszcz na Wielki Piątek, napcha każdy kątek.

Kwiecień, plecień, bo przeplata trochę zimy, trochę lata.

Pogoda w kwietną niedzielę — wróży urodzajów wiele.

Ciepłe deszcze w kwiecień, rokują pogodną jesień.

Jeśli w kwietniu posusza, — nic się z ziemi nie rusza.

Gdy św. Jerzy schowa wronę w życie, to zboża będzie obficie.

Na św. Jerzy — trawa się pierzy.

Kiedy w kwietniu słonko grzeje, tedy chłop nie zubożeje.

Sprzyja nam rok, gdy wilgotny, kwiecień gdy nie bardzo słotny.

Deszcz w św. Marek, to ziemia jak skwarek.

Na św. Marka późny siew owsa, a wczesna tatarka.

W kwietniu gdy nieba od północy grzmotem grożą, chwal Boga, zdrowie, żyzność wróżą.

Taka pszenica zwykle urodzajna bywa, która na św. Wojciecha przepiórkę pokrywa.

Gdy na św. Wojciecha śnieg pada, to trzecia kopa stana na polu przepada.

Jeśli na św. Wojciecha wrony z żyta nie widać, to możesz resztę paszy już bydełku wydać.

Kiedy grzmi na św. Wojciecha — rośnie rolnikom pociecha.

Kto sieje jarkę po św. Wojciechu, to lepiej żeby ją zatrzymał w miechu.

Sadź ziemniaki na św. Marka, to będzie pod krzakiem miarka.

Kwiecień gdy suchy, nie daje dobrej otuchy.

Ile dni przed św. Markiem ciepło, tyle ciepłych po Marku uciekło.

Chcesz mieć kęs płótna dobrego, siej len w św. Jerzego.

Gdy w końcu kwietnia deszcz rosi, błogosławieństwo polom przynosi.

Zarządzenie Nr. 2

w zakresie gospodarki zbożem z dnia 17 marca 1942 roku

§ 1.

1) Komisarze generalni upoważnieni są przedsiębiorstwa młynarskie (młyny handlowe), zajmujące się w sposób handlowy młynarstwem i które nie należą do istniejących związków młynów państwowych — przyłączać do nich albo, jeśli taki związek nie istnieje, skupiać je w odpowiedni związek.

2) O ile chodzi o przedsiębiorstwa znacjonalizowane, należy je wcielać do związków.

3) Stanowiące własność prywatną lub będące w związku prywatnym młyny handlowe należy wcielać do związków. Przez wcielenie nie narusza się własności prywatnej ani prawa użytkowania obecnego właściciela przedsiębiorstwa.

4) Młynami handlowymi są przedsiębiorstwa, które skupują zboże na własny rachunek aby sprzedawać produkty przemiału, dokonanego we własnym przedsiębiorstwie.

5) Również za młyny handlowe uchodzą przedsiębiorstwa młynarskie, które dotychczas w większym zakresie dokonywały przemiału zboża za wynagrodzeniem lub na zamianę dla pokrycia zapotrzebowania ludności nie należącej do kategorii osób, które się same zaopatrują.

§ 2.

1) Stosunek prawny pomiędzy związkami młynów państwowych i przyłączonymi zgodnie z § 1 ustęp 3 przedsiębiorstwami określają w szczegółach komisarze generalni za zgodą komisarza Rzeszy.

2) Związki młynów państwowych są uprawnione od przyłączonych na podstawie § 1 ustęp 3 przedsiębiorstw pobierać opłaty administracyjne. Wysokość stawek ustalają komisarze generalni.

§ 3.

1) Komisarze generalni są upoważnieni młyny, które zajmują się przemiałem za wynagrodzeniem lub na zamianę (młyny za wynagrodzeniem) łączyć w związek. Związek ten jest zdolny do działań prawnych. Należy go podporządkować właściwemu krajowemu samorządowi dla spraw gospodarki wyżywienia.

2) Młyny pobierające wynagrodzenie są to przedsiębiorstwa, które bądź zboże stanowiące własność drugiej osoby przerabiają dla tej osoby we własnym zakładzie za opłatą na produkty przemiału, bądź też pobierają zboże w drodze zamiany za produkty przemiału uzyskane we własnym zakładzie przy doliczeniu kosztów przemiału.

3) Pod pojęcie młynów za wynagrodzeniem nie podpadają wymienione w § 1 pkt. 5 przedsiębiorstwa uprawiające przemiał na zamianę lub na wynagrodzenie.

§ 4.

Zadania i uprawnienia tworzonego na podstawie § 3 pkt. 1 związku określają generalni komisarze za zgodą komisarza Rzeszy. Związkowi nie zezwala się na samodzielną działalność gospodarczą.

§ 5.

Komisarze generalni określają szczegółowo, jakie przedsiębiorstwa młynarskie podpadają zgodnie z §§ 1—3 pod pojęcie młynów handlowych albo młynów pracujących za wynagrodzeniem.

§ 6.

1) Stworzenie nowego, ponowne uruchomienie przedsiębiorstwa młynowego, które tylko czasowo było nieczynne, przeniesienie, jak również rozszerzenie istniejącego przedsiębiorstwa młynowego jest dopuszczalne tylko w wypadku podyktowanym narodowo - gospodarczą potrzebą. Istniejące przedsiębiorstwa mogą być chwilowo albo na stałe zamknięte, jeśli nie ma gospodarczej konieczności utrzymania ich w ruchu.

2) Kwestię potrzeby rozstrzyga komisarz Rzeszy; w zakresie młynów za wynagrodzeniem w rozumieniu § 3 niniejszego zarządzenia — komisarz generalny. Rozstrzygnięcie komisarza Rzeszy względnie komisarzy generalnych nie narusza w niczym przepisów wydawanych dla samodzielnych przedsiębiorstw rzemieślniczych.

§ 7.

1) W wypadkach, kiedy zamknięcie stanowi ciężką gospodarczą szkodę dla uprawnionego do korzystania właściciela przedsiębiorstwa, na podstawie podania może być wypłacone odszkodowanie. Jeśli przez zamknięcie przedsiębiorstwa inne przedsiębiorstwa znajdą się w pomyślniejszej gospodarczo sytuacji można pociągnąć te przedsiębiorstwa do wniesienia odszkodowania w odpowiednio wymierzonej wysokości.

2) Przewidziane w ustępie 1 podanie należy wnieść do władzy, która zarządziła zamknięcie i do właściwego dla danego przedsiębiorstwa młynowego związku celem przekazania go dalej.

§ 8.

Przedsiębiorstwom młynowym, które nie należą do związków młynów państwowych albo nie zostały do nich stosownie do § 1 ustęp 3 włączone, zabrania się zajmować się handlowo młynarstwem.

§ 9.

Przemiał za wynagrodzeniem może odbywać się jedynie dla osób, które się zaopatrują na swoje własne potrzeby jak również dla zarządu wojskowego. Umowa o wynagrodzeniu w naturze jest wzbroniona. Przeróbka zboża w młynach pracujących za wynagrodzeniem może zasadniczo odbywać się tylko w ten sposób, że uprawniony do tego sam osobiście lub jego pełnomocnik przywozi zboże do młyna i sam znowu stamtąd odbiera produkty.

§ 10.

Generalni Komisarze wydają za zgodą Komisarza Rzeszy do przeprowadzenia niniejszego zarządzenia przepisy wykonawcze.

§ 11.

Przy przeciwdziałaniu temu zarządzeniu albo wydanym na jego podstawie przez Generalnych Komisarzy przepisom znajdują odpowiednie zastosowanie §§ 9—12 zarządzenia Nr. 1 z 14 października 1941 w dziedzinie gospodarki zbożem (Dziennik Obwieszczeń (str. 38), Dziennik Urzędowy 1941 Str. 95.

§ 12.

Rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego ogłoszenia.

Ryga, 17 marca 1942.

Komisarz Rzeszy
dla Kraju Wschodniego
podp. LOHSE.

— NASIONA KWIATÓW Z NIEMIEC. Centrala „Lietukisu“ otrzymała większą przesyłkę nasion warzyw i jarzyn z Niemiec. W najbliższym czasie oczekiwane jest nadejście następnej przesyłki. Otrzymane nasiona zo[illegible] przesłane do tych powiatów, w których najbardziej odczuwa się brak nasion.

Sprzedaż nasion warzyw i jarzyn przeprowadza wyłącznie „Lietukis“ i sieć podległych mu spółdzielni. „Sodyba“ nasion nie przydziela i nie sprzedaje, dlatego też zwracanie się do tego trustu w sprawie nasion jest bezcelowe. „Sodyba“ posiada tylko monopolowe prawo skupu wszelkich jarzyn, warzyw, owoców i grzybów. (r)

— „LIETUKIS“ SPRZEDAJE NASIONA LNU. Spółdzielnie „Lietukisu“ rozpoczęły sprzedaż nasion lnu wyborowych odmian miejscowych. Część nasion zostanie odstąpiona rolnikom na podstawie umów na uprawę lnu nasiennego, reszta zaś z wolnej ręki. (r)

— PRZYGOTOWANIA DO SIEWU WIOSENNEGO. Agronomowie powiatowi już otrzymali szczegółowe plany siewów wiosennych sporządzone podług gmin. Niedawno została ukończona rejestracja zapasów nasion, celem której było ustalenie jakie nasiona rolnicy posiadają w dostatecznej ilości i jakich brakuje. Braki zostaną uzupełnione w ten sposób, że gminy posiadające nadmiar nasion jednego rodzaju zaopatrzą w nasiona te gminy, które odczuwają brak. Wśród rolników w związku ze zbliżającym się okresem siewów panuje wielkie ożywienie. Niektórzy z nich dokonują wymiany posiadanych nasion na brakujące, inni udają się do dalszych gmin celem kupna nasion. (r).

— SPRAWY MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH ZAŁATWIAJĄ AGRONOMOWIE REJONOWI. Rolnicy we wszystkich sprawach dotyczących materiałów budowlanych zwracają się do urzędów agronomów powiatowych, które udzielą im szczegółowych informacyj w sprawie uzyskiwania zezwoleń i kupna. (r)

Wiadomości z dnia

13 Kwiecień

WTOREK

Justyny i Waleriana

Wschód słońca g. 5.22
Zachód „ „ 19.20

— WYDAWANIE DEPOZYTÓW B. WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH Z KANCELARII WIĘZIENNEJ. Rzeczy i pieniądze, pozostawione w depozycie przez byłych więźniów politycznych przed dn. 22 czerwca 1941 r., jak również i należące do byłych więźniów zwolnionych po tym terminie wydaje zainteresowanym kancelaria więzienna w godzinach urzędowych od 8 do 16. Rzeczy, które będą nieodebrane do dn. 1 maja b. r. przejdą na własność państwową, a pieniądze będą wpłacone na depozyt do banku. (r).

— CUKIERKI I MANNA DZIECIOM. Sklepy „Pienocentrasu" sprzedają obecnie cukierki i mannę dzieciom na kartki mleczne. Ponieważ szereg rodziców niezupełnie jasno zdaje sobie sprawę, do kupna jakich mianowicie towarów mają prawo i na tym tle dochodzi do zatargów z personelem — wyjaśniamy raz jeszcze, że cukierki w ilości 200 gr. na odcinek F. I otrzymują wszystkie dzieci do lat 6-ciu t. zn. tak na kartki białe, czerwone, jak i niebieskie. Mannę natomiast na kupon F 3 otrzymują tylko posiadacze kartek czerwonych. (p).

— W SPRAWIE WYDAWANIA MLEKA DZIECIOM. Jak się dowiadujemy, od dn. 13 do 26 b. m. włącznie codziennie będzie wydawane dzieciom m. Wilna na odcinki kart na mleko Nr. Nr. 15—28 mleko niezbierane w następujących ilościach: na odcinki różowych kart po 1/4 ltr., na odcinki białych kart po 1/2 ltr., na odcinki niebieskich kart po 1/4 ltr. (p)

— W SPRAWIE BRAKU MLEKA W SKLEPACH „PIENOCENTRASU". Mieszkańcy m. Wilna, którzy dotychczas w sposób nadzwyczaj regularny zaopatrywani byli przez „Pienocentras" w należne im na podstawie kart mlecznych — mleko, w ubiegłym tygodniu spotkali się ze znacznymi w tej sprawie utrudnieniami. Mleko do sklepów przywożono nieregularnie, w ilości niewystarczającej dla wszystkich konsumentów. W niektóre dni nawet nie przywożono go wcale. Ze źródeł miarodajnych dowiadujemy się, że ten stan rzeczy jest zjawiskiem przejściowym, spowodowanym złymi warunkami drogowymi. Już w przyszłym tygodniu sprawa wydawania mleka ulegnie znacznej poprawie, gdyż nie czekając na ostateczne ustalenie się dróg, władze „Pienocentrasu" dokładają wszelkich starań, by przywrócić regularną sprzedaż mleka. (p).

— NAJPIERW ŚLUB, POTEM WESELE. Zwyczaj obdarzania nowożeńców przez Urząd Metrykacji Cywilnej upominkiem w postaci kartki na prawo nabycia wódki i produktów spożywczych dla uczty weselnej sprawił w ostatnim czasie pewne zwiększenie się liczby zawieranych małżeństw. Urzędowi chodziło tu o nasilenie ruchu populacyjnego, zaś amatorzy obfitszego menu chcieli wykorzystać to na swój sposób, wyprawiając najpierw wesele, a zawarcie ślubu odkładając ad calendas graecas. Apetyty pomysłowych trunkowców-smakoszów zahamował jednak Urząd Metrykacji Cywilnej, reorganizując wydawanie kartek na wódkę w ten sposób, że nowożeńcy muszą załatwić wszystkie formalności ślubne, a potem dopiero otrzymują wódczany upominek. (t).

— LICYTACJA B. ŻYDOWSKICH PLACÓW. Z inicjatywy wileńskiego Zarządu mieszkaniowego w dniu 15 b. m. o godz. 9 odbędzie się licytacja 14-tu placów, położonych w różnych dzielnicach miasta, a należących uprzednio do żydów. W licytacji mają prawo brać udział wszystkie osoby, które złożą podanie, wypełnią odpowiednią ankietę oraz wniosą wymagany zastaw. Wszelkich szczegółowszych informacji zasięgnąć można w Zarządzie Mieszkaniowym ul. Zygmuntowska 16, II piętro. (p).

— STRYCHY NALEŻY UTRZYMYWAĆ W PORZĄDKU. Od dawna istnieje zwyczaj wynoszenia na strychy różnych niepotrzebnych gratów i odpadków, które w wypadku pożaru w wysokim stopniu sprzyjają rozprzestrzenianiu się ognia. Ponieważ utrzymany w porządku strych jest koniecznym warunkiem bezpieczeństwa, więc wszyscy muszą starać się o uporządkowanie swych poddaszy. Przede wszystkim należy usunąć ze strychów wszystkie materiały łatwopalne, słomę, stare papiery, połamane meble i inne graty. Rzeczy trudno zapalające się, które można zostawić na strychu, należy ułożyć w ten sposób, aby w razie pożaru nie utrudniały strażakom dostępu nawet do najodleglejszych zakątków. Schody prowadzące na strych również należy utrzymywać w porządku.

— REJESTRACJA PRZYRZĄDÓW PRZECIWPOŻAROWYCH. Wszystkie organizacje strażackie przeprowadzają obecnie rejestracje posiadanych przyborów i narzędzi strażackich. Do dnia 25 kwietnia organizacje te zobowiązane są zawiadomić zarząd centralny w Kownie o posiadanych przyborach i narzędziach strażackich, podając stan, ilość oraz oznaczając te, które wymagają remontu. (r)

— ZAINTERESOWANIE UPRAWĄ TYTONIU. Obecnie urząd agronoma powiatowego zawiera umowy z rolnikami na uprawę tytoniu. Rolnicy z pow. wileńskiego okazali wielkie zainteresowanie i bardzo chętnie podpisują umowy. Już podpisane umowy na uprawę tytoniu na powierzchni 101 ha. Jest to bardzo wysoka ilość, gdyż w planie uprawy przewidziano uprawę tytoniu w gospodarstwach prywatnych na podstawie umów na powiat wileński na powierzchni 210 ha. Wobec zainteresowania się tą sprawą przez szerokie rzesze rolników powierzchnia ta niewątpliwie zostanie zakontraktowana z nadwyżką. (r).

OFIARY

Dla ociemniałego p. Komara ofiaruje p. Śmiechowska RM. 10.

Życzenia z okazji ślubu Teodora Sawickiego z Ireną Winkler

zasyła

„Szóstka"

TEATRY FILMOWE

„ADRIA" Didžioji (Wielka) 36

Premiera. **„Tylko miłość"**

Nadprogram: OSTATNIE AKTUALNOŚCI Z FRONTU.
Początek seansów o godz. 15.00—17.00—19.00.

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47

Premiera. **Tajemnica Betty Bonn**

Nadprogram: OSTATNIE AKTUALNOŚCI Z FRONTU.
Początek seansów o godz. 15.00—17.00—19.00.

„MUZA" Naugarduko (Nowogródzka) 8

BRIGITTE HORNEY.
WILLY BIRGEL.
„GUBERNATOR"

Podług sztuki Ottona E. Groh. Reżyseria: Turżańsky.
Dodatek: OSTATNIE AKTUALNOŚCI Z FRONTU.
Początek seansów o godz. 15.00—17.00—19.00.

Jutro, w środę o g. 13-ej — **przedstawienie dla dzieci**
W podwójnym programie:
„Zaczarowana księżniczka" oraz „Żabi król"

„AUSZRA" Pylimo (Zawalna) 54

„Moja córka tak nie postępuje"

Nadprogram: OSTATNIE AKTUALNOŚCI Z FRONTU.
Początek seansów o godz. 15.00—17.00—19.00.

Jutro, w środę o g. 13-ej — **przedstawienie dla dzieci**
W podwójnym programie:
„Zaczarowana księżniczka" oraz „Żabi król"

„KOLEJOWE" Geležinkelio (Kolejowa) 14

„MAŁGORZATA, 3"

Z udziałem Gusti Huber, Teo Lingena i in. wybitnych artystów
Nadprogram: OSTATNIE WIADOMOŚCI Z FRONTU.
Początek seansów o godz. 15.00—17.00—19.00.

NASIONA
WSZELKIE SKUPUJEMY
WILPISZEWSKA
PYLIMO GT. 24 (b. ZAWALNA)

UWAGA! UWAGA!
REPERACJE ZEGARKÓW
są dokonywane dokładnie i terminowo.
Konarskio — 56 — 10 — (Konarskiego)

Wielka wyprzedaż
używanych mebli na składach firmy
„MEBEL"
Aukštoji (Ciasna) 12
Pylimo (Zawalna) 66
Šv. Onos (Św. Anny) 13
Didžioji (Wielka) 32.
Vokiečių (Niemiecka) 1.
Išganytojo (Miłosierna) 4

Po zniżonych cenach! Po zniżonych cenach!
NAJLEPSZY
Samouczek Polsko-Niemiecki
M. Święcickiego. Zeszyt II.
Od dziś do nabycia we wszystkich księgarniach i u kolporterów gazet.

Kupię za dobrą cenę
cały zbiór pism **Spasowicza** w języku rosyjskim
Antykwariat-Księgarnia Šv. Jono
Šv. Jono (Św. Jańska) 1—7

Wosk pszczelny, parafinę, stearynę, Kalafonię, Karnauba
KUPUJE, ZAMIENIA, PRZERABIA NA ŚWIECE
Pracownia Świec
Wilno, Bazilionų (Bazyliańska) 4—14.

PRACOWNIA BIELIZNY
damskiej męskiej i dziecinnej oraz najnowsze modele na bieliznę pościelową wykonuje z powierzonych materiałów. Haft maszynowy, mereżka, okrętka — została przeniesiona z Vokiečių (Niemieckiej) 24 na **Vilniaus (Wileńską) 27.**

Kupno i Sprzedaż

A) Uwaga! Z powodu likwidacji mieszkania sprzedam rozmaite meble. Obejrzeć od 12 do 15. Gedimino (d. Mickiewicza) 19 m. 14 (trzecie podwórko, I piętro). 3851

Do sprzedania 2½ m. wełny szarej, firanki tiulowe na 3 okna, kapa i kapka na łóżko nowa. Eimušio (d. Lewy Pióromont) 4 m. 2. 3855

Do sprzedania ubranie męskie ciemne w paski na średni wzrost, smokingowe na małą osobę, materiał bielski popielaty na ubranie, sukno c.-granatowe 1.80 cm., czarna satyna na podszewkę i lekka jesionka kol. marengo na średnią osobę. Lvovo (Lwowska) 26 m. 2 (parter). 3871

Elektrolux sprzedam. Zgłoszenia do adm. „Gońca" pod „Elektrolux". 2724—0

Kupię aparat i sprzęt fotograficzny. Aušros Vartų (Ostrobramska) 20—2. Jasiunas. —0

Kupię złote używane zęby oraz męski zegarek na rękę dobrej firmy, jak Omega i t. p. Skapo (Skopówka) 6 m. 16. 2626—0

Kupię króliki. Basanavičiaus (d. W. Pohulanka). Ceny dobre. 3759—0

Kupię spirytus denaturowany i ręczniki. Jogailos (Jagiellońska) 6. Damski salon fryzjerski. 0

Kupię parasolkę i deszczówki na Nr. 37—38 pantofli. Zgłoszenia do adm. „Gońca" pod „L. S." —g—0

Koronki i wstawki klockowej roboty oraz walansjenki do bielizny sprzedam. Algirdo (d. Piłsudskiego) 28—16. 3862

Kostium damski wiosen. (kol. beż.) b. ładny na śr. osobę, bluzkę jedw., koc letni, materiał na burkę lub bryczesy, teczkę czarną, marynarkę czarną, buciki sport. męskie Nr 28 (do pracy) sprzedam. Užupio (d. Zarzecze) 17—4. 3850

Kupię benzagę, szlifierkę heblarkę, kreię piłę oraz inne narzędzia stolarskie. Ožeškienė (pl. Orzeszkowej) 3—5, od 9—15. 3875

Kupię natychmiast dobrą spacerówkę. Zgłoszenia do adm. „Gońca" dla „Adasia". 3863

Kupon materiału na płaszcz damski (czarny), zegarek kieszonkowy firmy amerykańskiej Elgin, skórkę karakułową i fokową na kołnierz oraz kostium i płaszcz damski wiosenny sprzedam. Palangos (d. Poznańska) 2—5-b, wejście wprost z ulicy, od godz. 11—17. 3851

Kredens ładny, pakowny do sprzedania. Šventiku (d. Popowska) 4—3. 3846

Kołdra jedwabna, watizka duża, lustro, pantofle męskie Nr 39, 2½ m. płótna do sprzedania. Labdarių (d. Dobroczynny z.) 4—5. 3748

Kupię pasy, paski, gwoździki meblowe, narzędzia szewskie. Vilniaus (Wileńska) 17/10 m. 8. —a—1

Linkę drucianą, grubości 1 cm., długości 100 mtr. z cynkowego drutu, nadająca się do parkanu lub na drut sprzedam. Švitrigailos 40—6. 2720—0

Maszynę nożną do szycia sprzedam firmy „Singer". Mindaugo g. (d. Słowackiego) 17—23. 3313—1

Maszynę do szycia nożną, centralną firmy „Singer" sprzedam. Algirdo (d. Piłsudskiego) 29—6. 3734—0

Maszynę do szycia nożną gabinetową centralną „Singer" sprzedam. Stan b. dobry. Kreivoji (Krzywe Koło) 13—8. 3840—1

Motorek jednofazowy około ¼ KM. kupię. Zgłaszać się od g. 12—16. Universiteto (Uniwersytecka) 9 m. 1. 3883

Marynarkę damską sportową (kol. beż.) i także męską mały rozmiar, koc używany sprzedam. Aušros Vartų (Ostrobramska) 7—16. 3866

Poszukuję laubzegisty. Pracownia rzeźbiarsko-zabawkarska, Džukų (d. Szkaplerna) 35—22. 3827

Sprzedam samowar niklowy, zegarek kieszonkowy firmy „Cyma", poduszkę puchową i inne. Tizenhauzeno (Tyzenhauzowska) 22—3, od g. 17-ej. g

Sprzedam maszynę do szycia „Singer", stan średni. Basanavičiaus (d. W. Pohulanka) 34—2-a. 3364

Sprzedam dobry płaszcz męski gabardinowy, słuchawkę lekarską, poduszkę dla niemowlęcia i biały obrus z 12 serwetami. Gedimino (d. Mickiewicza) 43—3. 3853

Sprzedam płaszcz męski zimowy oraz garnitur męski i materiał na ubranie. Pylimo (Zawalna) 21—4. 3859

Sprzedam maszynę do szycia „Singer", męską, szary kostium męski i męskie buty gumowe. Polocko (Połocka) 17—5. 3860

Sprzedam wóz ciężarowy, przednią oś Nr 4 AK, tylne Nr 3 AK, sanie typu miejskiego, oraz uprząż. Kalejimo (d. Więzienna) 8—2. 3839

Sprzedam rower o dwu kołach dla starszego dziecka, p 1 kg. angielskiej wełny bławatkowej, pantofle damskie Nr 35, biam na futro (koty), oraz patefon szwajcarski półszafkowy z 38 wyborowymi płytami. Kęstučio (d. Gedyminowska) 35—2. 3885

Sprzedam maszynę „Singer", szewską łatkową, w dobrym stanie, bormaszynę ręczną nową, śrubsztak kowalski, gwintownicę i wiolonczelę. Varpų (d. Ponomarska) 2—3, od godz. 9—16. 3842—1

Sprzedam szafę dwudrzwiową, tapczan, większy rozmiar, buty Nr 27. Vilniaus (Wileńska) 26—8, od g. 4—6. 3832

Sprzedam wózek spacerowy w dobrym stanie. Jeruzalės (Jerozolimska) 9 m. 2. 3852

Sprzedam szafę dębową z lustrem, tapczan, stół, krzesła oraz dwukółkę ręczną. Vrublevskio (d. Arsenalska) 6—12. 3847

Sprzedam nowoczesny nieużywany tapczan. Oglądać. Algirdo (d. Piłsudskiego) 19—5. od godz. 16—19. 3875

Sprzedam ubranie męskie, kostium damski, męskie spodnie długie letnie, pokrowce na kołdry, ceratę dużą na stół, oraz siekierę. Kalejimo (d. Więzienna) 6—2. 3890

Sprzedaje się serwis porcelanowy „Ćmielów", waga stołowa, 3 miękkie fotele, tremo, wieszadło z lustrem i drobiazgi. Užupio (d. Zarzecze) 15—1. 3887

Sprzedam materiał z podszewką na jesionkę, ubranie męskie, materiał na spodnie wizytowe, płaszcz damski wiosenny, pantofle damskie Nr 38 i męskie Nr 28, torebkę oraz kapelusze damskie. Tilto g. (d. Mostowa) 9—16. 3886

Sprzedam szafę z lustrem, bieliźniarkę, stół dębowy. Pervaža (d. Przejazd) 6 m. 2. Antokol, kol. urzędnicza. 3873

Sprzedam krzaki czarnej porzeczki sztubrowane, młode, tamże 10 okien inspektowych. Antakalnio (Antokolska) 9—5. 3865

Sprzedam wózek dziecinny (spacerówka) i antyczną chińską makatę. Oglądać. Daševičiaus (d. Gimnazjalna) 8 m. 2-a. 3822

Sprzedam elegancką jesionkę męską na wzrost średni. Višinskio (d. Bobrujska) 17—6. 3828

Sprzedam fotel, tapczan, stół, kredens kuchenny (komplet), maszynę szółenkową „Singer", pończoszniczą „Rekord", słoje szklanne, różne drobiazgi, wanienki ocynkowane, aparat Wecka. Bernardinų (Bernardyński z.) 10—6, godz. 12—16. 3840

Sprzedam otomanę, krzesła, poduszki. Krivių (Krzywa) 5 m. 1. 3730

Sprzedam foki, męski garnitur, materiał na jesionkę damską i męską, damski kostium. Tilto (Mostowa) 11-a m. 2. 3858

Sprzedam ręczną maszynę do szycia f. „Singer" oraz używane męskie koszule w dobrym stanie. Pylimo (Zawalna) 3—10. 3777—0

Sprzedam gabinet nowoczesny nowy orzechowy miękki—kanapę, 2 fotele, stół. Oglądać od 15—19 g. Panerių (Ponarska) 15—6. 2709—0

Sprzedam rower i męskie pantofle Nr 28. Didžioji (Wielka) 23—22. 3782 0

Sprzedam kilimy oraz garnitur męski szary w dobrym stanie. Gedimino (d. Mickiewicza) 41—3. Ogl. od 1—5. 3845

Sprzedam maszynę „Singer", obrus, buty Nr 28 oraz sukienki, Čiurlionio (d. Zakretowa) 54—6. 3879

Sprzedam 2 pełne kursy płyt „Linguaphone Language" nauki jęz. niemieckiego i angielskiego z tekstami i słownikami. Oglądać od g. 16—18. Sakalo (Sokola) 20—1 (Sołtaniszki). 3874

Sprzedam b. ładną toaletę, która może zastąpić mały kredens. Zgłoszenia: Linkmenų (d. Strycharska) 12—1. 3873

Sprzedam kilim, płótno prześcieradłowe, kołnierz karakułowy, dwie obrączki, cerata na stół, palto męskie zimowe, spodnie w paski płaszcz damski modnie uszyty wiosenno-letni, podszewkę damską i męską białą. Tilto (Mostowa) 21—1. 3872

Sprzedam garnitur męski czarny, jesionkę męską, chodniki nowe, żelazko krawieckie węglowe, wagi dziesiętne i wagi 1 kg. Bokšto (Bakšta) 2—28. 3824

Waliza—kufer podróżny amerykański, narzuta na tapczan (2 x 3), serwis czeski do sprzedania. Putvio (d. Styczniowa) 8—7, od 11—4. 3863

Z powodu wyjazdu sprzedam płytkę kaflową małą pokojową, maszynkę do krajania tytoniu, kombinezon brezentowy, rower balonówkę, maszynę „Singer" nożną oraz drobiazgi. Vilniaus (Wileńska) 22—2, od 8—12, pukać nie dzwonić. 3843

RÓŻNE

AA) Podania, tłumaczenia niemieckie i litewskie. Vilniaus (Wileńska) 25—5 (wejście z frontu u fotografa).

A) Stefan Arthur Mauer. — Biuro podań do władz niemieckich. Jurgio (z. Św. Jerski) 4—5. Czynne od 8—18.

Biuro vis a vis Poczty
„CENTRUM"
Didžioji (Wielka) 6
Podania do władz, przepisywanie na maszynie, tłumaczenia w jęz. niemieckim i litewskim. Czynne bez przerwy od g. 8—18.

Drożdże płynne, codziennie świeże w sodowiarni naprzeciw Hali miejskiej. Bazilionų (Bazyliańska) 9—11. 3778

Osoba, która dnia 18 kwietnia 1942 r. prawdobnie omyłkowo wzięła malowane pudełko z dokumentami osobistymi, proszona jest o odesłanie dokumentów pod adresem: Konarskio (Konarskiego) 21—1. 3855

Pracownia bielizny i krawatów przyjmuje zamówienia z powierzonych materiałów. Vilniaus (Wileńska) 17/9—3. 3837

Podnoszę oczka i reperuję pończochy. Gedimino (d. Mickiewicza) 49—12. 3377

Przyjmuję tytoń do krajania. Odminių (d. Garbarska) 3/5-2, wejście z frontu. 2682—1

Svetimšalio liudijimo Nr. 21?/4511 wydany w dnia 11.IV-1941 r. na nazwisko Edwarda Kudrewicza—unieważnia się. 3789—1

Wydzierżawię ogród warzywny. Informacje: Ožeškienės (Orzeszkowa) 3—1. 3838

Wydzierżawię lub przystąpię do współpracy, na niedużym objekcie rolnym, blisko Wilna, przy dobrych warunkach zamieszkania. Posiadam inwentarz żywy, nasiona warzyw. Propozycje do adm. pod „Z. Z. Z." 3876—2

Zgubione kartki żywnościowe i przemysłowe na imię Wanda, Zdzisław i Krystyna Ostałowscy, oraz Jerzy Körber, uprasza się łaskawego znalazcę, o zwrot za wynagrodzeniem pod adresem: Vivulskio (Wiwulskiego) 16—7. 3896

Zgubiony dowód osobisty litewski na nazwisko Przyjemskiego Wacława unieważnia się. 3725—1

LOKALE

Do wynajęcia duży pokój z osobnem wejściem. Totorių (Tatarska) 20—17. 3883

Uczeń szuka pokoju z umeblowaniem. Oferty do admin. „Gońca" pod „Uczeń". 3684

PRACA

Inwalida b. ochotnik, który stracił nogę w walkach 1920 r. przeciwko bolszewikom z 5-klasowym wykształceniem gimnazjalnym, władający w słowie i piśmie językiem polskim i rosyjskim, posiadający na utrzymaniu żonę i dwoje dzieci, nieruchomość spalona przez bolszewików w 1941 r. — prosi Rodaków o jakąkolwiek pomoc, a przedewszystkim o nieuciążliwą pracę. Łaskawe zgłoszenia do adm. „Gońca" pod „Polski inwalida". —g—0

Młoda inteligentna, energiczna panna władająca dobrze językami: niemieckim, litewskim znajdzie natychmiast posadę. Vilniaus (Wileńska) 17/19—6. 1

Ogrodnik szuka pracy w majątku. Wymagania skromne. Naujininkų (Nowoświecka) 18a—2. 274—0

Potrzebny samotny do stałej fizycznej pracy na roli w pobliżu Wilna. Zgłaszać się tylko obeznanym z pracą w rolnictwie. Wilno, Kudirkos (d. Lubelska) Nr. 7 u dozorcy. 3814—0

Poszukuję pracy przy gospodarce na wsi lub majątku za utrzymanie. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Wieś".

Potrzebny pracownik do piłowania laubzegą, oraz kupię drut 2½ i 3½ mm. Čiurlionio (Zakretowa) nr. domu 32a/6 m. 1 w godz. 10—14. 3836

Potrzebna przychodząca, umiejąca gotować, do dziecka i pomocy w gospodarstwie. Vitebsko (Witebska) 12—1 3839

Potrzebny natychmiast nauczyciel matematyki: zakres 1—2 licealnej, oraz profesor gry na skrzypcach. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod „Uczeń I". 3834

Potrzebna natychmiast pomocnica domowa. Pilies (Zamkowa) 16—1. 3825

Potrzebny robotnik rolny uczciwy, pracowity — jako pomocnik rządcy—do folwarku pod Wilnem. Zgłaszać się: Antakalnio (Antokolska) 8—3, od godz. 2—4. 3823

Potrzebna dziewczyna do 2-ch letniego dziecka i do pomocy przy gospodarstwie domowym. Dowiedzieć się: Gedimino (d. Mickiewicza) 22a—11. 3831—1

Samotna panienka chętnie wyjedzie na wieś jako opiekunka do dzieci. Oferty do Adm. „Gońca" pod „Zajęcie". 3728

STOPY OCZKA
Didžioji (Wielka) 47
obok kina „Casino"
A. Kondratowicz

Wiktor Jasiunas
NAPRAWIA wszelkie instalacje elektryczne i aparaty.
Aušros Vartų (Ostrobramska) 20

Didžioji (Wielka) 46.
Drewniaki
Ceny na niższe.
Największy wybór.

Nauka i Wychowanie

Berlitza (naturalną metodą niemieckiego uczy pojedynczo, grupowo. Dr. Puciata, Užupio (Zarzecze) 16—19. 3763—5

Privatschule für Deutschen Unterricht—Gedimino (d. Mickiewicza) 4—12. Uwaga! Wakacyjne kursy niemieckiego od 1.IV. Lekcje prywatne pisania na maszynie.

UWAGA!
Dn. 21 IV. r. b. rozpocznie się krótkoterminowy
kurs kroju i szycia
dla inteligentnych Pań według nowoczesnej i bardzo łatwej meody. Wakatów liczba ograniczona. Informacje: Jogailos (Jagiellońska) 6—20. g. 14—18

Matrymonialne

Pan, lat 38, średniego wzrostu, wszechstronnie niezależny, tą drogą chce poznać biedną lecz inteligentną niewiastę (stan obojętny) do lat 28, wesołego usposobienia, w celu wyłącznie towarzyskim. Oferty do admin. „Gońca" pod „Manevoto". 3888

LEKARZE

Dr. Edmund Kuncewicz
b. asystent Kliniki U. S. B.
Choroby uszu, nosa i gardła.
Uosto skg. (z. Portowy) 3—4.
Przyjmuje od g. 9—10 i 15—16

Dr. med. Wiktor Pieskow
Choroby nerwowe i wewnętrzne.
Jogailos (Jagiellońska) 5—15.
Godziny przyjęć: 12—13 i 16—17

AKUSZERKI

Maria Łaknerowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w.
Jasinskio (Jasińskiego) 7—5.

W. Śmiałowska
Pilies (Zamkowa) 26—6.

J. Korchowa
Olandų (Holendernia) 4—1.

MŁYN Nr 2
b. „VIKTORIA"
sprzedaje małego, dobrego **Konia.**
Oglądać: Belmont, od g. 8—16 codziennie

Kupię płyty
gramofonowe — utwory muzyki klasycznej (tylko w b. dobrym stanie).
Oferty do admin. „Gońca" pod „R. K."

Kupuję
zbiory polskich znaczków pocztowych.
Vilniaus (Wileńska) 13 róg Ludwisarskiej, sklep materiałów piśmiennych

Dogodnie i szybko
sprzedasz każdą rzecz w komisowym sklepie przy Vokiečių (Niemieckiej) 33

Kupię aparat
na błony oraz sprzęt fotograficzny, klisze, błony, papier.
Skapo (Skopówka) 6—13

Sprzedaje się
kiosk gazetowy — tanio. Dowiedzieć się: Jogailos (Jagiellońska) 6—20. Tamże potrzebna krawcowa do płaszczy.

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedymina 11-a (I piętro). Telefony: Redaktor Naczelny 42, Redakcja 8-13, Administracja 7-96, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10—16. Redaktor przyjmuje od godz. 12—14. Administracja czynna od godz. 8—16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: Drobne do 10 słów — 1 RM., następne słowo — 5 fen., 1 wiersz w kronice — 50 fen., matrymonialne — 10 fen. za wyraz litera tłustego druku w ogłoszeniach drobnych — 5 fen., poszukującym pracy 50% rabatu. Nekrologi do 100 m/m 10 fen., wyżej 15 fen. za wiersz milimetr. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronica ma 8 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Auszra" w Wilnie Wydawca — redaktor: Czesław Ancerewicz.